

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенці (Польща)
Університет економіки в Братиславі (Словаччина)

V Міжнародна науково-практична конференція

**“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

Збірник тез доповідей

11-12 квітня 2023 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 10 від 26 квітня 2023 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачєво, 11-12 квітня 2023 р.). – Мукачєво: МДУ, 2023. – 195 с.

Відповідальний за випуск: ХАУСТОВА Ксенія – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

Технічний редактор: ПУГАЧЕВСЬКА Катерина – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

У збірнику тез за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

©Мукачівський державний університет, 2023

© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2023

СЕКЦІЯ 5. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

SEVRUK I. EXPORT-PROMOTION OF UKRAINE IN THE GLOBAL MARKET OF IT SERVICES	143
KRYKLYVETS O. PECULIARITIES OF IT SECTOR IN CONDITIONS OF MARTIAL LAW	145
КУЗЬМУК І.Я. РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СТАРТАП – ПРОЕКТАХ В УКРАЇНІ	147
ЛЕВІЦКІ В.Р., ТОВТ Т.Й. УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В ІТ СФЕРІ: ЗАСТОСУВАННЯ ГНУЧКИХ МЕТОДОЛОГІЙ	150
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., БОГДАН С.В. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА	153
МАКСИМЕНКО Д.В., ІВАНЧИШИНА Т.С. ЛОГІСТИЧНА СИСТЕМА ПІДПРИЄМСТВА	156
ХАУСТОВА К.М., ЧУЙКО О.С. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ТУРИЗМУ	159
ХАУСТОВА К.М., ІВАНОВА Я.І. РОЛЬ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	161

СЕКЦІЯ 6. УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРІ

ГОБЛИК В.В. РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ У РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ	163
ГЕГЕДОШ К.В., ЧУЧКА І.М. ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТРАНСКОРДОННОГО ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	164
ГРИЦЬКО В.В., КАЛІЙ О.М. ЦИФРОВІЗАЦІЯ В ОСВІТІ – ШЛЯХ ДО УСПІХУ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	167
ДОБОШ О.М., БАТИН Т.М. ЯКІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ФЕНОМЕН ПОНЯТТЯ	169
ОРБАН В. В. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ: ФОРМУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	171
СТРУНГАР А.В., ПЛИСЕНКО Г.П. OPEN UKRAINIAN CITATION INDEX (OUCI) В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОШУКОВОЇ СИСТЕМИ	174
ТОВКАНЕЦЬ О.С. ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНИХ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ	176
ТОВКАНЕЦЬ Г.В. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ СФОРМОВАНOSTІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	178
ФЕЄР О.В. ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ДОШОК ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	180

О.М. ДОБОШ

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

Т.М. БАТИН

здобувач ОС «Магістр»
спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»
Мукачівський державний університет,
Мукачево, Україна

ЯКІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ФЕНОМЕН ПОНЯТТЯ

Забезпечення сучасної якості освіти, зокрема і дошкільної є головним завданням державної освітньої політики в сучасних умовах. Процес реформування всієї системи освіти висуває високі вимоги до організації дошкільної освіти, стимулює пошук нових, більш ефективних підходів до оцінки якості дошкільної освіти.

Реформа дошкільної освіти, яка здійснюється в контексті Нової української школи, «неможлива без зміни економічних, політичних, морально-правових принципів суспільства. Тож потрібне створення нового уявлення, інноваційної парадигми дошкільної освіти у світлі змін і тенденцій, що відбуваються у розвитку суспільства та освіти, необхідне осмислення процесів, які функціонують у дошкільній освіті з метою вироблення розуміння нового її стану» [1, с. 7].

На сьогоднішній день даній проблемі приділяється значна увага. Зокрема, питання якості освіти висвітлено в працях В. Кременя, К. Крутій, О. Локшиної, Т. Лукіної, В. Огнев'юка, М. Поташника, З. Рябової, О. Савченко, С. Сисоевої та інших.

Проблеми якості дошкільної освіти висвітлено у наукових розвідках Л. Артемової, К. Крутій, Н. Лисенко, Н.Фроленкової, О. Янко та інших.

Слід зазначити, що в педагогічних дослідженнях проблема якості розробляється в різних напрямках, зокрема:

- взаємодія ступенів освіти та її якість;
- інформаційні технології, моніторинг і якість освіти;
- механізм управління якістю освіти;
- поняття якості освіти;
- система управління якістю освіти.
- способи оцінювання якості освіти;
- фактори, які обумовлюють якість освіти.

Якість – це складний, філософський феномен. Однак, через свою багатогранність та багатоаспектність, він тривалий час не мав чіткого визначення.

Щодо трактування якості освіти, ще й до сьогодні серед науковців тривають дискусії. Найбільш поширеною є думка про те, що якість освіти – це відповідність нормі, стандарту. Норми не можуть бути сталими, постійними. Погоджуємося з думкою Л.Швидкун, С.Майданенко, Л.Кульбич щодо того, що в поняття «якість освіти» вкладають певну динаміку, зміну, розвиток, рух до вдосконалення об'єкта, діяльності, процесів, систем тощо. Відповідно до цього, категорія «якість освіти» є такою, що постійно змінюється, оновлюється в залежності від викликів, запитів, потреб людини та суспільства, освітньої політики держави, цивілізаційних трансформацій тощо [2, с. 42].

У сучасній науковій і методичній літературі поняття «якість дошкільної освіти» трактується як багатогранний і багатоаспектний феномен.

І. Дичківська зазначає: «Якість освіти – рівень знань і вмінь, розумового, морального і фізичного розвитку тих, хто навчається, на певному етапі відповідно до поставлених цілей; рівень забезпечення навчальної діяльності і надання освітніх послуг учасникам освітнього процесу навчально-виховним закладом» [3].

На рівні дошкільної освіти «якість освіти» трактується як міра відповідності результатів освітнього процесу встановленим нормам і цілям виховання учасників освітнього процесу або ступінь досягнень поставлених цілей та завдань [3].

Науковиця К. Крутій вважає, що «якість дошкільної освіти є системним поняттям, яке охоплює всі аспекти діяльності закладу дошкільної освіти і пов'язано з оцінкою здоров'я вихованців, їхнім інтелектуальним, моральним та естетичним розвитком» [4, с. 73].

На думку дослідниці Н. Фроленкової, «якість дошкільної освіти – це збалансована відповідність усіх аспектів освіти певній меті, потребам, вимогам, нормам і стандартам; сукупність якостей і характеристик, реалізація яких в педагогічному процесі сприяє різнобічному розвитку дитини, збереженню її здоров'я, успішному переходу до наступного вікового періоду».

Якість дошкільної освіти спирається на три ключові підстави:

- 1) мета і зміст освіти;
- 2) рівень професійної компетентності педагогів і організації їхньої діяльності;
- 3) стан матеріально-технічної і науково-інформаційної бази освітнього процесу [5, с. 117].

Зазначимо, що об'єктами якості дошкільної освіти в ЗДО є: діяльність (дитини, педагога, керівника); результат надання освітньої послуги; організація освітньої роботи; система роботи.

МОН України серед ключових показників якості дошкільної освіти виділяє якість структури, якість процесу і якість результатів. До першого компонента належать «освітні стандарти, освітні програми, співвідношення дітей і дорослих, мережа закладів дошкільної освіти тощо. Якість процесу пов'язана з освітньою практикою: взаємодія з дітьми, співпраця з колегами, партнерство з батьками. Якість результатів урахує переваги для дітей (добробут, залучення, соціальні навички) та їхніх батьків, спільнот і суспільства» [6]

Тому особливість управління якістю освіти в закладі дошкільної освіти полягає в забезпеченні всебічного розвитку дитини, систематичного вдосконалення змісту і методів освіти дошкільників, самоосвіти і саморозвитку педагогів, організації психолого-педагогічного супроводу батьків; оптимізації педагогічного процесу, що здійснюється в результаті роботи з таких напрямів: оновлення змісту сучасної дошкільної освіти, організація освітнього простору і середовища.

Вважаємо, що результатом якісної дошкільної освіти є: показники особистісного розвитку кожної дитини; рівень готовності до подальшої початкової освіти; компетентності, отримані дошкільниками в межах освітньої програми.

Таким чином, якість дошкільної освіти – це характеристика освіти, що визначається сукупністю властивостей, які сприяють задоволенню освітніх потреб дитини і відповідають інтересам суспільства і держави.

Проблема якості дошкільної освіти є надзвичайно важливою, розв'язати яку неможливо без організації ефективного управління ЗДО.

Список використаних джерел:

1. Бех І. Д. Дошкільна освіта : трансформаційні орієнтири. Дошкільна освіта в контексті ідей Нової української школи : збірник наукових праць. Хмельницький : ФОП Мельник А. А., 2020. 496 с.

2. ШВИДУН Л., МАЙДАНЕНКО С., КУЛЬБАЧ Л. Дошкільна освіта в контексті модернізації освітньої системи. Вісник Дніпровської академії неперервної освіти «Філософія. Педагогіка». 2022. № 1 (2), С.40-44.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Навчальний посібник. Київ: Академвидав. 2004. 345 с.
4. Крутій К. Л. Моніторинг як сучасний засіб управління якістю освіти в дошкільному навчальному закладі. Запоріжжя : ЛППС, 2007. 208 с.
5. Фроленкова Н. О. Якість дошкільної освіти в Україні : феномен поняття. Молодий вчений. 2015. № 2 (17). С. 116–119
6. Ключові показники якості дошкільної освіти. 2021. URL: [system3 \(mon.gov.ua\)](http://system3.mon.gov.ua)

УДК 378-057.4:004

В. В. ОРБАН

здобувач третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти
спеціальності 015 «Професійна освіта»
Мукачівський державний університет,
Мукачево, Україна

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ: ФОРМУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

На сучасному етапі активного реформування освіти в Україні, коли пріоритет ставиться на здобуття інженерних професій, вивчення досвіду підготовки фахівців з цифрових технологій у закладах вищої освіти Великої Британії є актуальним і необхідним. Процес переходу до інноваційної системи закладів вищої освіти України зумовлює необхідність спрямування вектору діяльності удосконалення якості підготовки майбутніх фахівців на основі компетентнісного підходу, основою якого є мультимедійна та цифрова компетентності, що сприяють формуванню ерудованих фахівців, які здатні моделювати шляхи професійного становлення та розвитку для успішних досягнень у майбутній професійній діяльності. Використання інформаційно-комунікативних технологій як під час здобуття освіти, так і в подальшій професійній діяльності є передумовою отримання високих результатів у процесі застосування нових нестандартних підходів до теоретичних та практичних досліджень, що забезпечує поєднання науки і практики.

Формування мультимедійної компетентності в університетах Великої Британії може бути корисним для українських університетів, які орієнтуються на новітні світові досягнення, широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій в підготовці фахівців цифрових технологій та розвиток дослідницької та інформаційно-комунікаційної компетентності своїх випускників.

На сучасному етапі активного використання компетентнісного підходу в освіті більшість дослідників розглядають поняття «компетентність» як інтегральну характеристику, яка визначає готовність і здатність на високому рівні виконувати певні функції відповідно до сучасних теоретичних і практичних надбань, навчального і життєвого досвіду, цінностей і здібностей [1]. Процес оновлення сучасної освіти вимагає удосконалення процесу інформатизації в контексті компетентнісного підходу відповідно до нової освітньої парадигми, що у свою чергу зумовлює розвиток мультимедійної компетентності під час підготовки фахівців цифрових технологій.

Мультимедійна компетентність фахівця цифрових технологій є однією з його професійних компетентностей, змістом якої є активне використання інформаційно-

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>